

Spanager - Haslev Øst - Vordingborg Nord - Miljøkonsekvensvurdering

Feltrapport, padder

Energinet Eltransmission A/S

Dato: 17. september 2025

Indhold

1	Baggrund	1
2	Padder	1
3	Metode	2
3.1	Lytning af grønbroget tudse og løvfrø	2
3.2	Kortlægning af paddevandreruter mellem potentielle yngle- og rasteområder	3
3.3	Program for feltundersøgelser af padder	5
4	Dataindsamling og afrapportering	6
4.1.1	Data	6
5	Resultater	6

1 Baggrund

NIRAS udarbejder en miljøkonsekvensvurdering for Energinet af projektet 132 kV Spanager – Orehoved, hvor der skal nedtages luftledninger og master, og hvor der skal etableres et 132 kV kabel i jorden. Langs kabeltracéet skal der etableres tre nye stationer.

I forbindelse miljøkonsekvensvurderingen foretager NIRAS undersøgelser for padder. Padder er fredede, og flere arter er opført på habitatdirektivets bilag IV.

2 Padder

Alle danske padder yngler i vandhuller, men lever store dele af deres liv på land i omgivelserne omkring vandhullerne, hvor de kan være vanskelige at finde. Hvis forekomst af beskyttede paddearter skal kortlægges, er områdets potentielle ynglesteder (vandhullerne) nødvendige at undersøge, selvom projektet ikke forventes at medføre direkte indgreb i vandhullerne.

Padder kan vandre over større afstande mellem yngle- og rasteområder, og deres vandningsruter kan potentielt blive spærret som følge af anlægningsarbejderne. Potentielt egnede ynglesteder med forbindelse til kabelkorridoren undersøges derfor for paddeforekomst.

3 Metode

Der udføres en kortlægning af yngleområder og vandreruter for padder ud fra eksisterende data, luftfoto og viden om de forskellige padders levevis. I kortlægningen er der benyttet forskellige antagelser, der beskrives sammen med resultatet af kortlægningen i afsnit 3.2.

Vandhuller, der kan være yngleområder for padder, lokaliseres på baggrund af den vejledende registrering af § 3-beskyttet natur på miljøportalen. Derudover vil undersøgelsesområdet blive gennemgået for oversete søer/vandhuller ved en luftfotogennemgang.

De Lokaliteter, som skal undersøges inden for undersøgelseskorridoren, er udvalgt på baggrund af en vandrerutekortlægning for padder, hvor det er vurderet hvor der kan være levesteder for padder, samt hvor de er potentielle vandreruter mellem yngle- og rasteområder. På baggrund af dette er der udvalgt 276 lokaliteter, som skal undersøges. Feltundersøgelser har til formål at kortlægge arternes forekomst og/eller afgrænse deres yngle- og rasteområder i forhold til projektområdet.

Vandhullerne undersøges i felten for forekomst af padder med udgangspunkt i den tekniske anvisning til overvågning af padder¹, som anvendes ifm. NOVANA-overvågning. Ved besigtigelse i perioden 1. - 24. juni er det muligt at registrere larver og haletudser af fredede padder.

Følgende bilag IV-arter og fredede arter forventes at forekomme inden for 2 km af projektområdet:

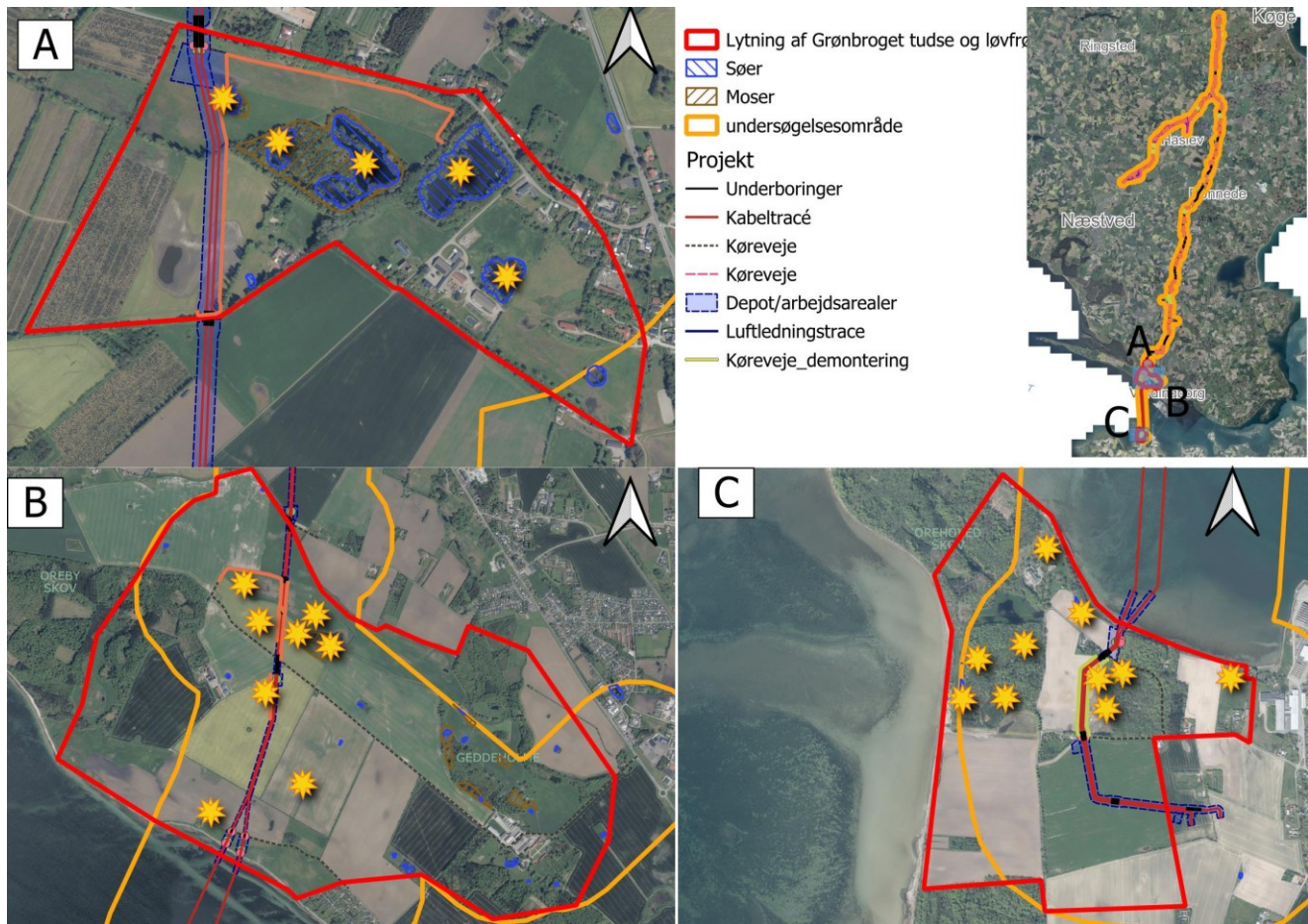
- Bilag IV-arterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, springfrø, løvfrø, og grønbroget tudse.
- De fredede arter butsnudet frø, grøn frø, skrubbtudse og lille vandsalamander.

3.1 Lytning af grønbroget tudse og løvfrø

For grønbroget tudse og løvfrø udføres aftenlytninger, hvor disse arter forventes at kunne forekomme. Disse arter er nemmere at registrere ved lytning i denne periode, og kan ellers være svære at finde ved ketsjerundersøgelser i vandhuller. Lytningerne udføres på egnede dage i maj, hvor arterne jf. de tekniske anvisninger kvækker.

Der er udpeget tre områder, se Figur 3.1, hvor det ikke kan udelukkes at arterne kan forekomme, baseret på nuværende registreringer fra arter.dk og naturbasen.dk (Licensnr. E03/2014).

¹ Søgaard, B., Adrados, L., & Fog, K. (2018). Overvågning af padder. Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning. TA nr. A17, version 2. DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet. https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Biodiversitet/TAA17Padder_v.2.pdf

Figur 3.1: Figuren viser en oversigt over ynglevandhuller i tre delområder, hvor der udføres lytninger efter grønbroget tudse og løvfrø. Lytninger foretages indenfor den røde markering på egnede dage i maj.

3.2 Kortlægning af paddevandreruter mellem potentielle yngle- og rasteområder

Der er udført en indledende skrivebordskortlægning af vandreruter mellem potentielle yngle- og rasteområder for bilag IV-arter og fredede arter, se Figur 3.2 og Figur 3.3.

Ved kortlægningen antages alle potentielt forekommende arter at være til stede på alle registrerede yngleområder og potentielt egnede rasteområder, som findes inden for undersøgelseskorridoren på 500m. Oplagte yngle-/rastesteder uden for undersøgelseskorridoren er medtaget i det omfang, det vurderes nødvendigt.

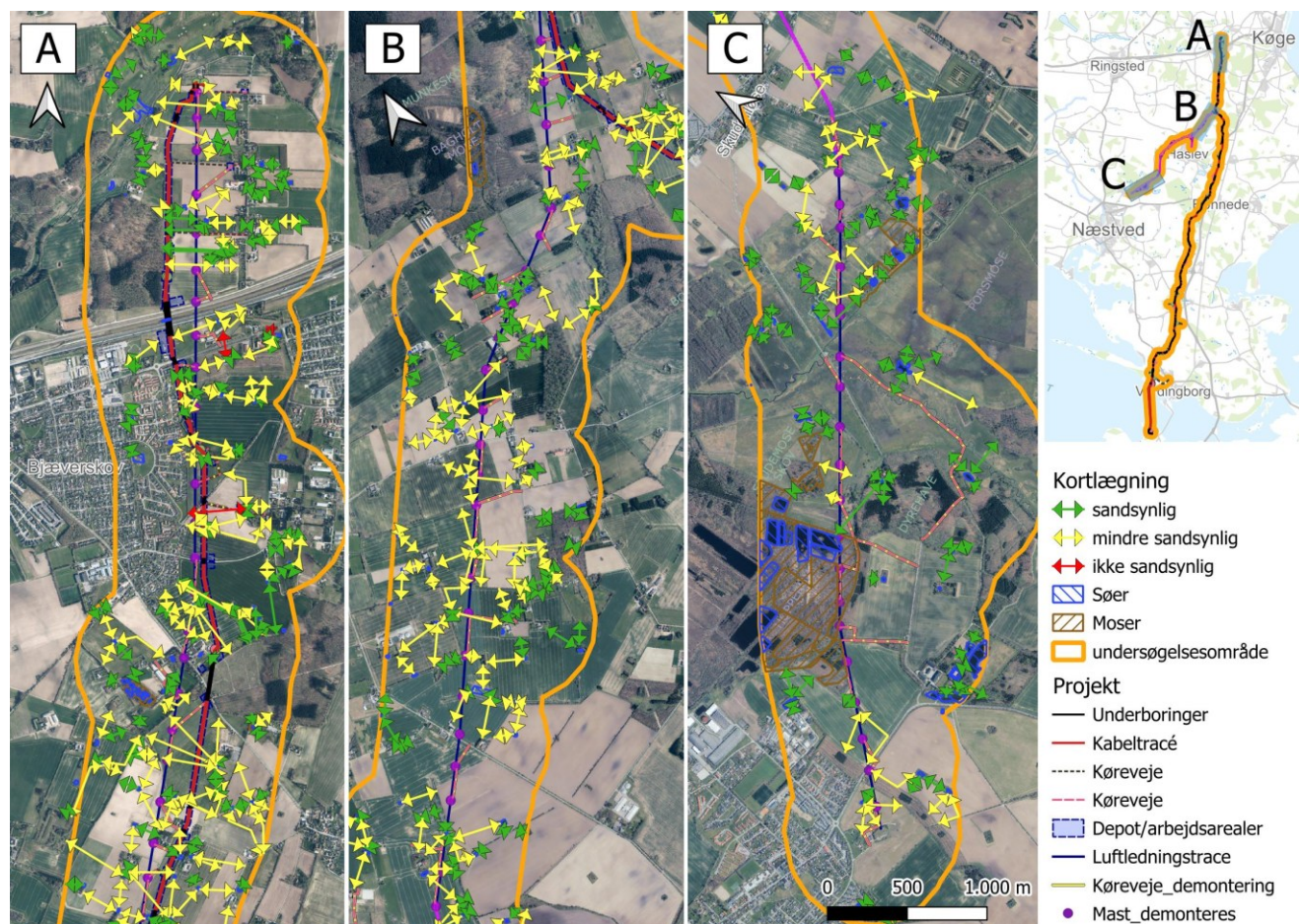
Yngleområder (Søer og moser) registreres på baggrund af den vejledende registrering af § 3-beskyttet natur: søer og moser. Andre potentielle ynglevandhuller, som ikke er §3-beskyttet natur, findes ved en luftfotogenemgang. Grønbroget tudse kan yngle i temporære vandhuller, som holder vand i minimum 3 uger i ynglesæsonen. Af denne årsag registreres temporære vandhuller, som findes på ortofotos fra forår 2022, 2023 og 2024, med mindre der er kørespor fra markdriften igennem vandhullerne.

Vandringsruter mellem yngle- og rasteområder indtegnes ud fra sandsynlighed i 3 niveauer, hvor 1 er høj sandsynlighed for paddevandring, 2 er lavere sandsynlighed for paddevandring og 3 vurderes usandsynlig.

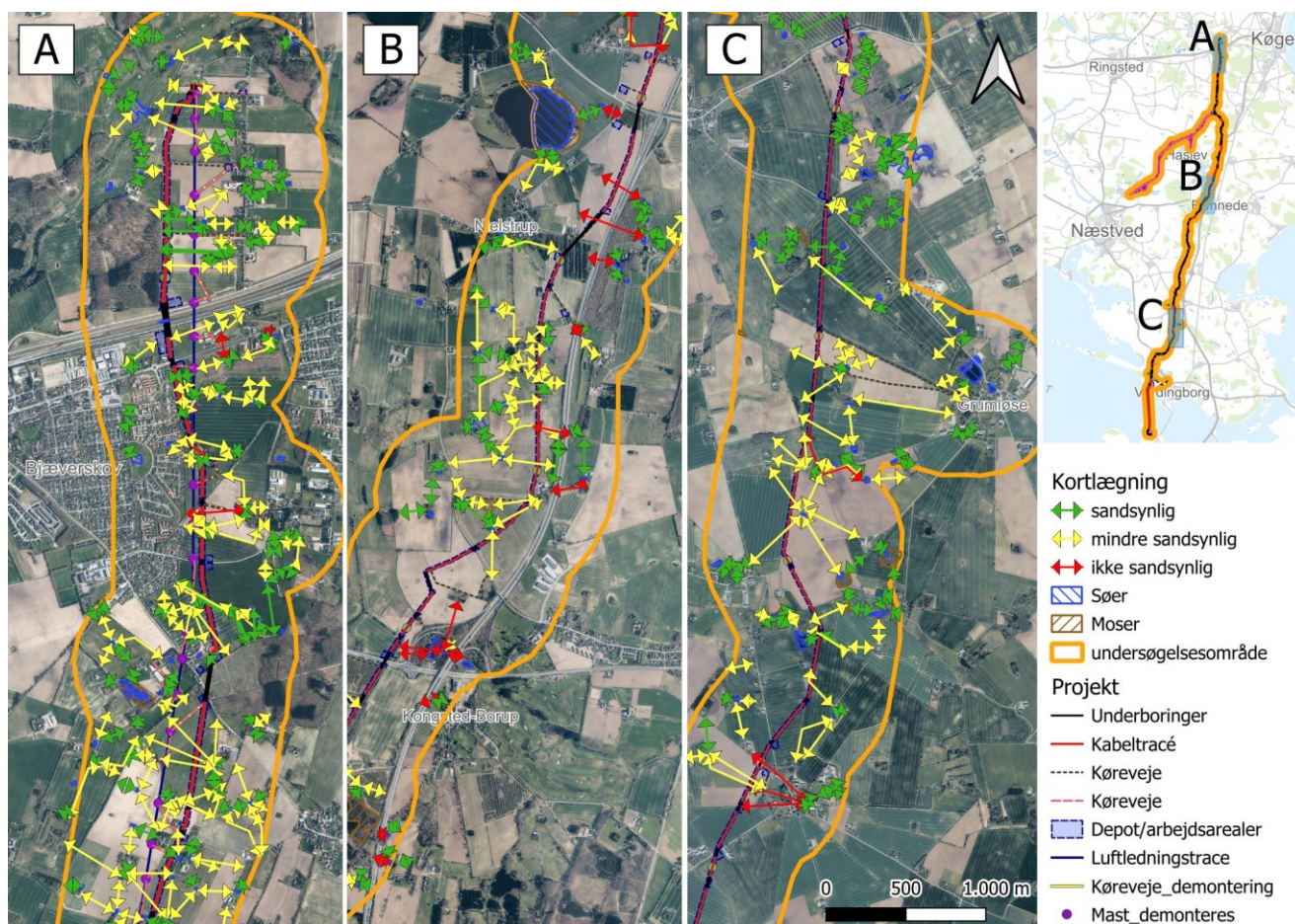
Ved skrivebordskortlægningen har Niras udpeget forslag til strækninger, hvor det anbefales at opsætte paddehegn, samt hvilke søer det anbefales at undersøge. På baggrund af dette har Energinet efterfølgende udpeget

strækninger med paddehegn og lokaliteter til undersøgelse. Feltundersøgelser vil kvalificere dette, og strækninger med paddehegn revideres efter feltarbejdet.

Kortlægningen som vist på Figur 3.2 og Figur 3.3 er også afleveret som GIS-filer til Energinet.

Figur 3.2: Figuren viser en oversigt over potentielle vandreruter mellem yngle vandhuller og rasteområder samt placering af midlertidige arbejdsarealer og adgangsveje som benyttes ved nedtagning af luftledningsanlæg mellem Spanager og Fensmark. Potentielle vandreruter er inddelt i 3 niveauer, hvor grøn pil er høj sandsynlighed for paddevandring, gul pil er lavere sandsynlighed for paddevandring og rød pil er usandsynlig paddevandring.

Figur 3.3: Figuren viser udvalgte udsnit, der giver en repræsentativ oversigt over potentielle vandreruter mellem ynglevandhuller og rasteområder samt placering af midlertidige arbejdsarealer og adgangsveje, som benyttes til anlæg af kabeltracé mellem Spanager og Orehoved. Potentielle vandreruter er inddelt i 3 niveauer, hvor grøn pil er høj sandsynlighed for paddevandring, gul pil er mindre sandsynlighed for paddevandring og rød pil er ikke sandsynlig paddevandring.

3.3 Program for feltundersøgelser af padder

Inden for 500 meter omkring hele projektområdet er der identificeret 848 potentielle ynglevandhuller for padder (766 søer og 82 moser). Med afsæt i skrivebordskortlægningen er udvalgt 276 lokaliteter til feltbesigtigelse, herunder både vandhuller og rasteområder. Heraf undersøges 261 potentielle ynglevandhuller og 15 lokaliteter, som er udvalgt til potentielle rasteområder, som skal undersøges.

Vandhullerne undersøges for forekomst af padder med udgangspunkt i den tekniske anvisning til overvågning af padder (Søgaard, Adradog, & Fog, 2018), som anvendes ifm. NOVANA-overvågning i perioden 1. - 24. juni. Ved optimale vejrforhold i perioden op til 1. juni er det muligt jf. de tekniske anvisninger at starte tidligere, hvis det vurderes, at paddernes ynglesæson er startet tilsvarende tidligere.

Larver og haletudser eftersøges ved at ketsje i vandhullet, mens bredzoner og nærmeste terrestriske arealer gennemgås for forekomst af nyforvandlede og voksne padder. Derudover bliver dødt ved og anden egnet vegetation i vandhullerne undersøgt for æg af stor vandsalamander.

Der udfyldes ved hver lokalitet et digitalt feltskema til padder. Forekomst af padder, som ikke er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, registreres også. Baseret på lokaliteternes egnethed som yngle- eller rastested for padder vurderes den på baggrund af skalaen, defineret i Tabel 3.2.

Tabel 3.2: Skala til vurdering af egnethed af potentielle levesteder for bilag IV-padder.

Vurdering af lokalitets vigtighed som levested for bilag IV-paddearter (1-4)
1 = Ynglested for bilag IV-art, kvæk/æg/larver/padder observeret
2 = Bilag IV-art observeret, men ingen tegn på yngleaktivitet
3 = Bilag IV-art ikke observeret, men lokalitet vurderes at være egnet som ynglested for mindst én bilag IV-art
4 = Bilag IV-art ikke observeret, og lokalitet vurderes uegnet som ynglested for bilag IV-arter

Hvis der i forbindelse med feltundersøgelser for padder, observeres krybdyr, registreres art og sted, men der udføres ikke specifikke undersøgelser for krybdyr.

4 Dataindsamling og afrapportering

4.1.1 Data

Data fra besigtigelserne registreres digitalt ved brug af Mergin Maps. Der tages ved besigtigelserne mindst ét repræsentativt billede af hver undersøgt lokalitet. Rådata fra besigtigelserne afleveres elektronisk til Energinet. Artsregistreringer og besigtigelsesdata indtastes via Naturdatabasen, som er et datamodul til besigtigelse af terrestrisk natur fra Danmarks Miljøportal. Dette sikrer mulighed for senere upload til Miljøportalens Naturdata-artsmodul. GIS-filer med foto tilknyttet lokaliteterne vil fremgå, når PDF-filer med data fra besigtigelsen genereres fra Miljøportalen.

5 Resultater

Besigtigelserne blev foretaget fra 26. maj – 24. juni 2025. Foråret 2025 var varmt, og ynglende padder var observeret tidligt af NIRAS' erfarne feltbiologer i forbindelse med andet feltarbejde. Den tekniske anvisning angiver perioden 1. – 24. juni, men angiver også, at der generelt er 2-3 ugers tidsforskel på, hvornår padderne i hhv. østlig og vestlig del af landet starter yngleaktiviteten (Søgaard, 2019). På denne baggrund blev det vurderet af NIRAS feltbiologer, at undersøgelserne kunne starte sidste uge i maj. Der blev generelt observeret padder i vandhuller fordelt i hele projektområdet. En oversigt over fund af padder ses nedenfor på Figur 5.1.

Figur 5.1 Figuren viser alle paddefund ved besigtigelser i Juni 2025. De forskellige paddefund ligger oveni hinanden, når data vises for hele projektområdet, men det giver en illustration af, at paddernes forekomst er udbredt i stort set hele projektområdet. Data kan ses nærmere af de digitalt leverede datafiler.

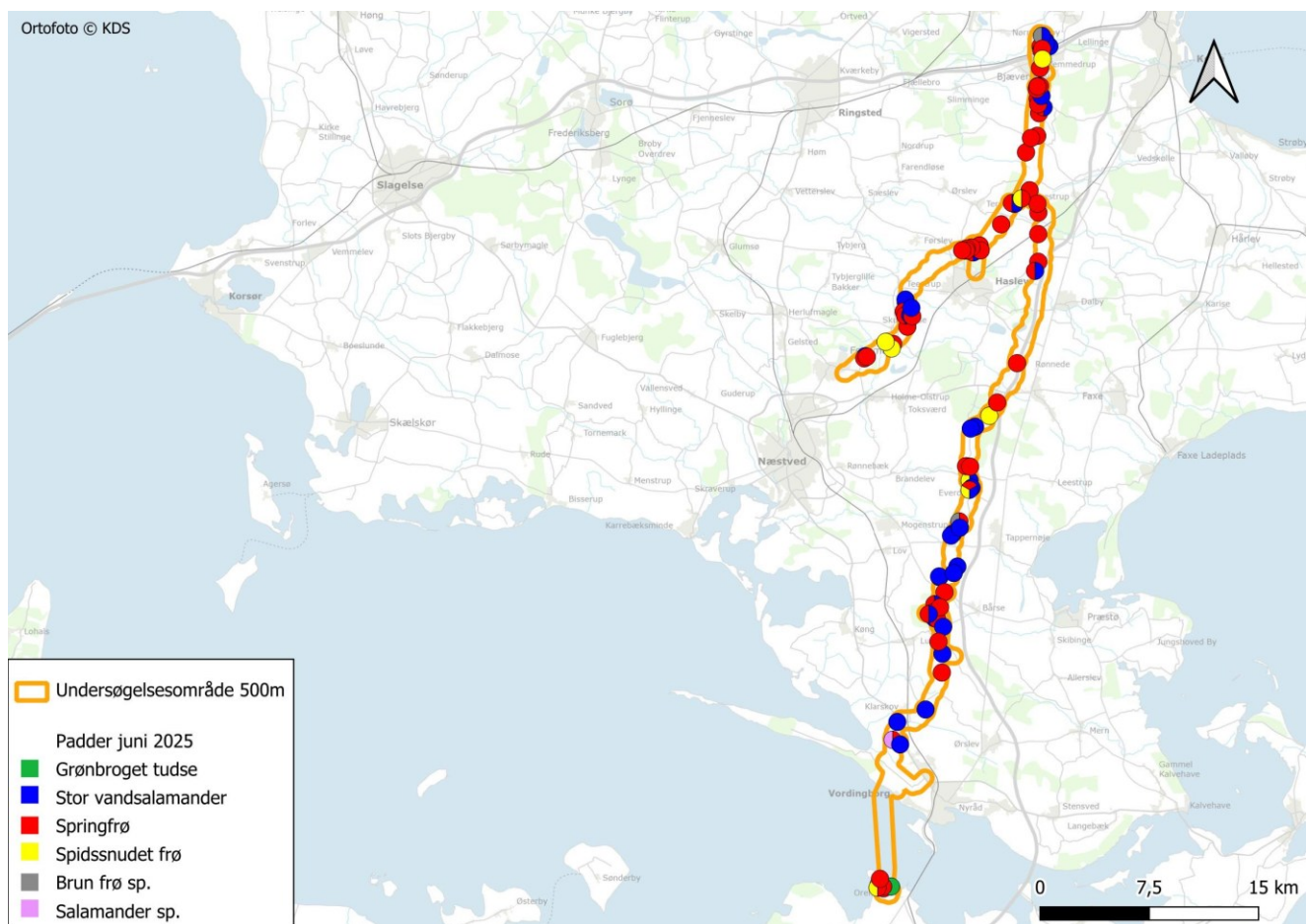
Ved besigtigelserne blev følgende arter observeret, hvoraf arter med * er bilag IV-arter:

- Butsnudet frø
- Grøn frø
- Grønbroget tudse*
- Lille vandsalamander
- Skrubtudse
- Spidssnudet frø*
- Springfrø*
- Stor vandsalamander*

Der blev fundet padder opført på habitatdirektivets bilag IV langs størstedelen af undersøgelsesområdet fordelt på 91 lokaliteter. Bilag IV-arter blev dog ikke fundet på en strækning vest for Vordingborg samt i projektområdet øst og vest for Haslev, se Figur 5.2. Af bilag IV arter blev der primært observeret stor vandsalamander (37 lokaliteter) og springfrø (60 lokaliteter) i undersøgelsesområdet. Stor vandsalamander var mest udbredt på Syd-sjælland, mellem Vordingborg og Rønnede, samt i den nordlige del af undersøgelsesområdet. Springfrø var mest udbredt i nærheden af større skovområder, herunder ved Orehoved, Gammel Lundby, mellem Haslev og Algestrup, mellem Fensmark og Haslev samt omkring Bjæverskov.

Der blev fundet spidssnudet frø på 9 lokaliteter spredt omkring i undersøgelsesområdet omkring Fensmark, mellem Rønnede og Tappernøje, samt ved Algestrup og Bjæverskov.

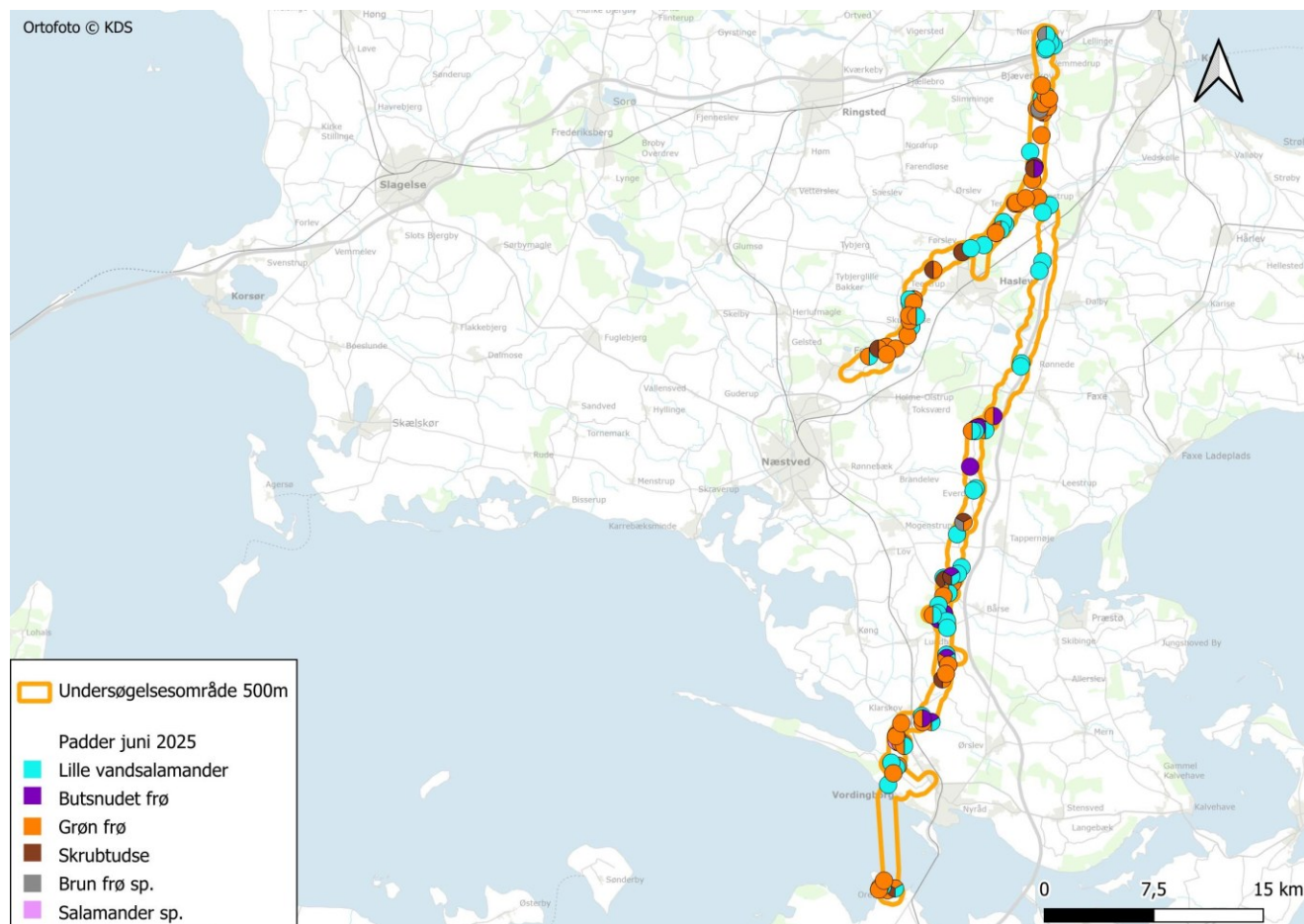
Dertil kommer, at der blev observeret grønbroget tudse på en enkelt lokation på Nordfalster ved Orehoved.

Figur 5.2: Figuren viser fund af bilag IV paddearter ved besigtigelser i Juni 2025

Arter kun fredet gennem Artsfredningsbekendtgørelsens bilag 2, var udbredt langs hele undersøgelsesområdet, dog ikke på en længere strækning øst for Haslev, hvor der kun blev observeret få lokaliteter med lille vandsalamander, se Figur 5.3. Grøn frø og lille vandsalamander var de mest udbredte fredede arter, og blev observeret

på hele strækningen på hhv. 68 og 55 lokaliteter. Der er observeret skrubtudse på 15 lokaliteter langs hhv. mellem Spanager og Fensmark, mellem Spanager og Haslev, mellem Rønnede og Vordingborg samt ved Orehoved. Dertil kommer at der er observeret butsnudet frø på 14 lokaliteter primært mellem Rønnede og Vordingborg samt nord for Algestrup.

Figur 5.3: Figuren viser paddearter, som er fredet, men som ikke er bilag IV-arter.